

Cena 18,- Kč

# Březenský zpravodaj



*1255 - 2014 městyš Brezno u Mladé Boleslavi*

## Podzimní

*Říjen 2014*

*ročník 13, číslo 3*

## *Na úvod ...*

Vážení čtenáři,

nastává období hodnocení a ohlédnutí za posledními čtyřmi lety. Velké poděkování patří všem, kteří se na chodu městyse i jeho kulturního zázemí jakkoliv podíleli. Rozhodně velkým způsobem zasahují hlavně spolkové organizace, bez kterých by činnost Března neměla piliře kulturního zázemí i sportovního vyžití.

V tomto čísle zpravodaje najdete podstatné informace z úřadu, které jsou nedílnou součástí zpravodaje a hlavní podstatou těchto stránek. Jistě bude těchto pár řádků pro čtenáře sloužit jako přínosné a důležité informace.

Přejeme Vám příjemné podzimní období.

Redakční rada

## *Slovo starostky*

Vážení občané,

můj dnešní příspěvek do zpravodaje bude vlastně takovým ohlédnutím za projekty, které jsme v uplynulém volebním období 2010 – 2014 chtěli zrealizovat.

Aby se obec rozvíjela, bylo nutné připravit mnoho projektů. Dále bylo třeba reagovat na přísnější legislativní předpisy a také svědomitě přistoupit k řešení nedostatku prostorových kapacit ve škole pro nové a silné ročníky, které do školy nastupují do prvních ročníků.

Samozřejmě, že ne všechny projekty se podařilo úspěšně dokončit. Některé jsou rozpracované a bude se v nich pokračovat v dalších letech, jiné se zkomplikovaly a hledají se jiná řešení.

A teď trochu konkrétněji:

### **Dokončené projekty:**

**Nové oddělení MŠ v budově zdravotního střediska** – oddělení MŠ pro 25 dětí bylo uvedeno do provozu od 1.1.2011, během dalších let došlo k navýšení kapacity (zmírnily se hygienické předpisy) o další 3 děti, tzn. současná kapacita tohoto oddělení je 28 dětí. Celková kapacita MŠ Březno je tedy 88 dětí. Financování tohoto projektu bylo z 85% z Fondu Středočeského kraje.

**Nové oddělení školní družiny v budově zdravotního střediska** (bývalé prostory zubní ordinace) - toto oddělení pro 30 žáků bylo uvedeno do provozu 1.1.2014 a velmi ulehčilo v rámci provozu hlavním budovám základní školy. Není nutné zdůrazňovat, že školní družina je pro rodiče školáků velmi důležitá - v rámci školní docházky mají o děti postaráno do odpoledních hodin. Současná kapacita školní družiny je 103 dětí a je ve skutečnosti v tomto školním roce využívána 100 dětmi z celého prvního stupně, což není v obdobných zařízeních samozřejmostí.

**Dětské hřiště v Topolech** – silné ročníky děti ve školce i škole byly důvodem vybudování dětského hřiště v lokalitě Topoly. Umístění hřiště v obytné lokalitě v blízkosti školky i školy se velmi osvědčilo. Hřiště bylo budované v několika etapách (letech) a v současnosti se dá říci, že je dokončené. Hřiště zahrnuje herní prvky pro všechny věkové kategorie dětí.

**Udělení znaku a vlajky městyse Března** – že se nám podařilo věci pro heraldiku pořídit do roka od udělení znaku a vlajky parlamentem ČR, i mne osobně těší. Zpracování vlajky a znaku je dle mého názoru velmi vydařené jak samostatným návrhem p.heraldika, tak i kvalitním provedením. Městys Březno tuto událost oslavil slavnostním uvedením znaku a vlajky do života 17.5.2014 také za účasti ZŠ a spolků ve Březně a byla tato oslava velice vydařená a pěkná.

**Změna režimu stočného TK a ČOV Březno-Židněves** – vedení obce se podařilo v souladu s legislativou (DPH, cenotvorba) vyúčtovat stočné na základě skutečně odměřených stavů všech zdrojů vody v připojených objektech. Se všemi vlastníky objektů připojených na kanalizaci byly uzavřeny nové smlouvy. Optimalizaci nákladů na opravy čerpacích šachet přinesly velmi úspěšné každoroční preventivní prohlídky čerpacích šachet, které provádí provozovatel TK a ČOV.

**Kalová koncovka ČOV Březno-Židněves** po několikaletých problémech s provozem čističky odpadních vod se nám podařilo v letech 2012-2013 zrealizovat kalovou koncovku v rámci intenzifikace ČOV. Toto zařízení tzv. dehydrátor velice zlepšil provozní záležitosti v ČOV. Je možné konstatovat, že jeho provoz je bezproblémový.

**Zastřešení budovy zdravotního střediska** vzhledem k dlouholetým problémům se zatékáním do střechy budovy zdravotního střediska, bylo v roce 2011 přistoupeno k zastřešení této budovy. Nová podoba střechy z této budovy udělala dominantu náměstí. V průčelí střechy je umístěn znak obce.

**Vybavení Základní školy a Mateřské školy Březno** – základní škola úspěšně čerpala EU peníze a zrealizovaly se tyto projekty: vybavení tříd na I.stupni interaktivními tabulemi a vybavení nových PC v počítačové učebně. Zřizovatel podpořil rozvod internetu po celé budově a schválil rekonstrukci sociálního zařízení na II.stupni.

**Vzduchotechnika pro kuchyň školní jídelny** – toto zařízení bylo instalováno na střechu školní jídelny koncem letošních prázdnin. Provozem této technologie selepší pracovní podmínky v kuchyni a definitivně se odstraní problémy s plněním hygienických norem v školském stravovacím zařízení.

**Oprava budovy sokolovny výčep** - kromě opravy výčepu včetně zateplení byly vyměněny vstupní dveře do sokolovny a opraven hlavní vchod. Na podium byla instalována nová opona a celý sál sokolovny byl vymalován. Sokolovna je skvělým zázemím nejen pro ZŠ, MŠ sportovní i kulturní spolky obce, ale také občany pro jejich soukromé akce, o které je zde velký zájem.

## Projekty rozpracované:

**Revitalizace náměstí ve Březně** – v současné době je zpracována Studie revitalizace náměstí ve Březně a zhotovitel projektové dokumentace Ing. arch. Michal Hlaváček zpracovává projektové dokumentace pro územní i stavební řízení. Plán do budoucna je takový, abychom v příštích letech byli schopni vybudovat některou z etap revitalizace přímo na náměstí.

**Zateplení budovy ZŠ 1. stupeň.** – na tento projekt obdržíme dotaci v rámci OP ŽP SFŽP. Jedná se o zlepšení tepelně-technických parametrů obvodových konstrukcí. Jedná se o výměnu oken a zateplení celého objektu. Realizace proběhne v období březen až srpen 2015 a v současné době proběhlo výběrové řízení na zhotovitele stavby.

**Chodník Březno-Židněves** – tento projekt se nám zkomplikoval z důvodu požadavku na odvodnění nového chodníku včetně komunikace. Varianta k úspěšnému zrealizování je zaústění dešťové kanalizace na druhé straně vozovky, kde se nachází dešťová kanalizace obce. O tomto technickém řešení se jedná se Středočeským krajem.

Já osobně bych uvítala, kdyby se výstavba chodníku Březno-Židněves, co nejdříve podařilo zrealizovat. Tento projekt patří k prioritám nejen z důvodu bezpečností chodců u krajské komunikace.

**Inženýrské sítě v lokalitě na Vinice** – výstavba liniových sítí je již ukončena, probíhá kolaudační řízení. Zbývá položení kabelu EE (ČEZ), místního rozhlasu a veřejné osvětlení.

**Územní plán obce** – bohužel zde došlo k výraznému zdržení, návrh územního plánu jsme pořizovateli Magistrátu města Mladá Boleslav odevzdávali letos na podzim. První projednávání územního plánu lze očekávat pravděpodobně začátkem roku 2015.

Jak z uvedených akcí vyplývá, největší prioritou ve volebním období 2010-2014 bylo zlepšení stavu občanské vybavenosti, která slouží všem občanům Března a Dolánek, v případě školy a školky, celé spádové oblasti. Dovolím si konstatovat, že tato priorita vedení městyse byla úspěšná.

Za realizací všech těchto projektů je práce 15 zastupitelů městyse Březno po celé volební období.

Chtěla bych jim touto cestou velice poděkovat za jejich aktivní přístup k řízení obce, který jednoznačně vedl k rozvoji našeho městyse.

Barbora Adamcová  
starostka městyse

## *Informace z Úřadu městyse Březno*

Tak jako v každém čísle Březenského zpravodaje nacházíte informace z Úřadu městyse Března a dění v něm, nebude toto číslo výjimkou. Pokusím se nastínit nejaktuálnější informace.

Nejprve ale chci poděkovat všem spoluobčanům, kteří se zúčastnili komunálních voleb a tím svým hlasem podpořili kandidáty do zastupitelstva městyse Března. Byli osloveni a navrženi kandidáti, kteří chtějí pro Březno aktivně pracovat.

V prosinci proběhne opět odečet vodoměrů za účelem fakturace stočného. Prosím o součinnost s pověřeným pracovníkem, který bude odečet provádět. Připomínám, že při výměně vodoměru společností Vak Mladá Boleslav a.s. je toto dle smlouvy třeba nahlásit na Úřadě městyse Březno. Současně je třeba nahlásit starý stav na měněném vodoměru, počáteční stav nového vodoměru a výrobní číslo. Předejdete tím nesrovnalostem při vyúčtování.

Již delší dobu trvá zákaz skládky v místě starého hřbitova, v místě kde se pálily čarodějnice. To znamená, že tam nelze vyvážet žádný odpad včetně větví, dřevního odpadu a trávy. Toto místo je dle vyjádření životního prostředí vedeno jako černá skládka a musí být revitalizováno – upraveno. ~~Dřevní odpad včetně větví z ořezaných stromů lze odvézt do firmy BOR BIOTECHNOLOGY a.s. se sídlem v Semčicích, bývalý areál skládky a prodeje uhlí. Bližší informace na kontaktním telefonu: 733 728 973.~~

Na jaře letošního roku městys Březno zažádal o dotaci v programu OP ŽP SFŽP o dotaci na zlepšení tepelně-technických parametrů obvodových konstrukcí zdejší Základní školy I. stupně. Byl vyhotoven energetický audit budovy ZŠ a následně projekt pro provedení stavby včetně položkového rozpočtu. V této výzvě městys Březno uspěl a v současné době proběhlo zadané výběrové řízení. Na základě referencí magistrátu Mladá Boleslav při zateplování budov mladoboleslavských škol byly osloveny tři firmy. Samotné práce by měly začít v jarních měsících příštího roku a ukončeny na konci prázdnin. Přál bych si, aby se po rekonstrukci obvodového pláště budovy ZŠ, stal celý komplex budov ZŠ, MŠ, sokolovny spolu s víceúčelovým hřištěm dominantou městyse.

V letních měsících proběhly práce na inženýrských sítích v lokalitě na Vinici, kde se pokládala dešťová kanalizace, vodovod a splašková tlaková kanalizace včetně přípojek k jednotlivým pozemkům. Společnost ČEZ ještě bude instalovat trafostanici a pokládat kabelové vedení včetně výstavby přípojných rozvodných „domečků“. Spolu se bude pokládat i kabelové vedení pro veřejné osvětlení a místní rozhlas. Stavbu na základě výběrového řízení provedla firma Svoboda stavební a zemní práce Dolní Bousov, městys Březno investovalo do těchto sítí částku 2 812 250,- Kč včt. DPH.

V době prázdnin proběhla v kuchyni ŠJ, na základě výběrového řízení, instalace vzduchotechniky za účelem odvětrání prostor nad varnými stoly, zlepšení klima v celé kuchyni a jídelny. Současná nefunkční vzduchotechnika byla demontována a nahrazena novou. Klimatizační jednotka využívající rekuperaci odpadního tepla je umístěna na střeše samotné školní jídelny. Celkové náklady na instalaci a zprovoznění vzduchotechniky si vyžádaly částku 898.844,-Kč včt. DPH.

Zbyněk Valenta – místostarosta

## *Zasedání zastupitelstva*

### **Zápis č.4/2014 ze zasedání zastupitelstva městyse Března konaného dne 2. 7. 2014**

4/01/2014 – Rozpočtové změny roku 2014 č.2 ze dne 2.7.2014 – přednesla p. Adamcová

Zvýšení příjmů: 199 800,-Kč

Zvýšení výdajů: 199 800,-Kč

Rozpočtová změna zvýšení příjmů i výdajů o 199 800,-Kč neovlivní vyrovnanost rozpočtu. Rozpočet na rok 2014 zůstává nadále vyrovnaným.

Zastupitelstvo schválilo všemi přítomnými hlasy.

4/02/2014 – Pronájem a následný prodej pozemku par.č.1145 v k.ú. Březno o výměře 320 m<sup>2</sup>. Žadatel p. Příbramský. Návrh pronajmout pozemek na 2 roky, prodej pozemku po splnění podmínek – kolaudace RD. Nájemné bude kupní cena pozemku. Návrh kupní ceny pozemku par.č. 1145 v k.ú. Březno – 500,-Kč/m<sup>2</sup>.

Zastupitelstvo schválilo 14 přítomnými hlasy. P. Příbramský se zdržel hlasování.

4/03/2014 – Odprodej st.par. č.242 v k.ú. Březno o výměře 48 m<sup>2</sup> (pozemek pod autobusovou zastávkou pod Lhotkami), vlastník p. Vávra. Návrh odkoupit pozemek st.par.č.242 v k.ú. Březno za 6.000,-Kč + uhradit další náklady spojené s převodem pozemku.

Zastupitelstvo schválilo všemi přítomnými hlasy.

4/04/2014 – Neprodloužit další spolupráci s bezpečnostní agenturou ADUCCO z důvodu ekonomické náročnosti.

Zastupitelstvo schválilo 8 přítomnými hlasy. 6 hlasů bylo proti. 1 člen se zdržel hlasování.

4/05/2014 – Uzavřít Dohodu o společném školském obvodu s obcí Petkovy pro základní vzdělávání.

Zastupitelstvo schválilo všemi přítomnými hlasy.

4/06/2014 – Neuzavřít Dohodu o společném školském obvodu s obcí Petkovy pro předškolní vzdělávání.

Zastupitelstvo schválilo 14 přítomnými hlasy. 1 člen se zdržel hlasování.

4/07/2014 – Uzavřít Dohodu o společném školském obvodu s obcí Kobylnice pro základní vzdělávání.

Zastupitelstvo schválilo všemi přítomnými hlasy.

4/08/2014 – Neuzavřít Dohodu o společném školském obvodu s obcí Kobylnice pro předškolní vzdělávání.

Zastupitelstvo schválilo 14 přítomnými hlasy. 1 člen se zdržel hlasování.

4/09/2014 – Uskutečnit záměr vybudovat pevné připojení EE v prostoru náměstí pro veřejné akce.

Zastupitelstvo schválilo všemi přítomnými hlasy.

## **Zápis č.5/2014 ze zasedání zastupitelstva městyse Března konaného dne 8. 10. 2014**

5/01/2014 – Uzavření pachtovní smlouvy č. 2145 uzavřená dle § 2332 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku mezi Městysem Březno a společností AG – Chlum s.r.o. IČ: 27946924 se sídlem v Dlouhé Lhotě 107, 294 05 Dlouhá Lhota.

Zastupitelstvo schválilo všemi přítomnými hlasy.

5/02/2014 – Doplnění investičního fondu příspěvkové organizace Základní školy a Mateřské školy Březno v roce 2014 z rozpočtu zřizovatele ve výši 181.136,-Kč. na financování vzduchotechniky ve školní jídelně.

Zastupitelstvo schválilo všemi přítomnými hlasy.

5/03/2014 - Rozpočtové změny roku 2014 č.3 ze dne 8.10.2014 – přednesla p. Adamcová

Zvýšení příjmů: 521.000,-Kč.

Zvýšení výdajů: 521.000,-Kč.

Rozpočtová změna zvýšení příjmů i výdajů o 521.000,-Kč neovlivní vyrovnanost rozpočtu. Rozpočet na rok 2014 zůstává nadále vyrovnaným.

Zastupitelstvo schválilo všemi přítomnými hlasy.

5/04/2014 – Oprava usnesení ZM 2/07/2014 - souhlas se souhlasným prohlášením ČEZ, a.s. se sídlem Praha, Duhová 2/1444, psč. 140 53, IČO: 452 74 649 – narovnání zápisu vlastnického práva v katastru nemovitostí k technické vybavenosti na parcele st. 81 v k.ú. Dolánky (budova trafostanice, výměra 6m<sup>2</sup>), vedena na LV č.10001 pro k.ú. Dolánky.

Zastupitelstvo schválilo všemi přítomnými hlasy.

5/05/2014 – Chodník do Židněvsi - Zažádat Krajský úřad o uzavření Smlouvy o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene služebnosti inženýrské sítě.

Zastupitelstvo schválilo všemi přítomnými hlasy.

5/06/2014 – Výběr řešení Revitalizace náměstí ve Březně - Varianta č.2 – parkoviště před poštou průjezdné, vjezd z komunikace III. třídy, výjezd na komunikaci II. třídy. Obsluha parkoviště v jižní části náměstí z komunikace II. třídy. Nájezdový klín autobusové zastávky zasahuje do křižovatky. Výjezd z parkoviště v jižní části náměstí přes výjezdový klín autobusové zastávky. Upřesnit počty parkovacích míst, zrušit parkování u budovy zdravotního střediska.

Zastupitelstvo schválilo všemi přítomnými hlasy.

5/07/2014 – Příspěvek JSDHO Březno ve výši 178.000,-Kč. včetně DPH na zakoupení technických prostředků.

Zastupitelstvo schválilo všemi přítomnými hlasy.

5/08/2014 – Finanční příspěvek pro SDH Březno ve výši 25.000,-Kč – čerpání bez účelu na veškeré aktivity spolku.

Zastupitelstvo schválilo všemi přítomným hlasy.

Zbyněk Valenta - místostarosta

## *Den české státnosti*

Den české státnosti je český státní svátek, který připadá na 28. září, neboť toho dne byl svým bratrem zabit český kníže sv. Václav. Původní poslanecký návrh zákona o státních svátcích s ním nepočítal. Navržen byl na základě usnesení výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky z 24. března 2000. Výbor zvolil pro státní svátek označení „*Den české státnosti – Svatý Václav*“. Nakonec byl schválen návrh, aby svátek nesl pouze označení „*Den české státnosti*“.

Svátek sv. Václava byl do 31. prosince 1951 památným dnem. V roce 1929 vyvrcholily v tento den oslavy Svatováclavského milénia za účasti prezidenta T. G. Masaryka. Tomáš Garrigue Masaryk byl hlavním řečníkem v předvečer svátku 27. září 1929 na Václavském náměstí v Praze, kde předal čestnou standartu Svatováclavskému jezdeckému pluku. Velkou událostí konanou k oslavě tohoto svátku je pravidelná Národní svatováclavská pouť ve Staré Boleslavi. Jejím vyvrcholením je poutní bohoslužba sloužená českými biskupy na tamějším Mariánském náměstí (do roku 1990 nesoucím název Václavské náměstí). Na václavské proboštské louce sloužil v tento den v jubilejním roce 2009 mši papež Benedikt XVI. Prapor České družiny byl vyroben v Moskvě Čechy a Slováky z tamější komunity. Sestává z vlajky Českého království (dva vodorovné pruhy – bílý a červený) doplněné o výšivku svatováclavské koruny ve středu, kterou obklopují erby Čech, Moravy, Slezska a Slovenska. Byl předán družině jejím velitelem Sozentovičem na den sv. Václava 28. září 1914. Praporečníkem České družiny se stal synovec Adolfa Heyduka, agronom z Kavkazu Jaroslav Heyduk.

Zdeňka Nečesaná

## *Základní škola Březno*

V září proběhl v 1. B a osmé třídě projekt na téma: Chodíme do školy rádi.





Školu navštěvujeme už skoro měsíc. Protože nás to ve škole baví, chtěli jsme zobrazit, jak chodíme do školy rádi. Napadlo nás, že bychom mohli pracovat spolu. Našimi blízkými kamarády jsou děti z osmé třídy. Během tohoto roku nás mají „na starost“. Spolupracují s námi, pomáhají nám s tím, jak to ve škole chodí a můžeme se na ně vždy obrátit o pomoc. Proto jsme si ke spolupráci vybrali právě „osmičku“.

Děti z osmičky moc povedeně namalovali na velký kartonový papír naši školu. Potom měl každý za úkol vystřihnout šlápoty svých botek a vybarvit je. Společně jsme je pak nalepili a nasměrovali ke vchodu do školy. Přidali jsme hesla, která nás napadla : HOLA ŠKOLA VOLÁ, VE ŠKOLE JE HEZKY, UČÍME SE ČESKY, POPRVÉ DO ŠKOLY. Pracovalo se nám báječně, všichni jsme si při práci rozuměli, domlouvali jsme se, kdo a jak bude lepit, malovat, vybarvovat. Nakonec jsme všichni projekt odnesli k naší třídě 1. B a pověsili ho naproti ní. Pokud budete mít chuť a náladu, můžete se na naši společnou práci přijít podívat.

**Práce nás bavila a moc jsme si to užili.**



Mgr. Irena Krausová

## **MATEŘSKÁ ŠKOLA BŘEZNO**

Vážení občané,

hned v úvodu článku bych se vám ráda představila. Jmenuji se Jitka Müllerová a jsem nová vedoucí učitelka ve vaší mateřské školce. Musím napsat, že jsem již před více jak dvaceti lety v Mateřské škole Březno působila, a tak jak bych tak řekla, se „vracím na místo činu.“ Tenkrát byla mateřská škola dvoutřídní, a tak mě mile překvapilo, že se rozrostla na mateřskou školu čtyřtřídní s novou školní jídelnou a že celkový vzhled školních budov je velice pěkný s novými fasádami, pěknou školní zahradou vybavenou hracími prvky pro děti. Kapacita mateřské školy je 88 dětí, které se vzdělávají ve třídě Sluníček, Žabiček, Berušek a na odloučeném pracovišti ve středisku a to ve třídě Slůňat.

Seznámila jsem se s učitelkami školky s Evou Šulerovou, Markétou Koutovou, Michalou Žďánskou a s novým školním rokem nastupují i nové paní učitelky – Jana Dlouhá, Miroslava Bělohlávková a Martina Skrbková. A to je celý náš pedagogický sbor a nezbývá jen těšit se na začátek školního roku 2014-2015.

V září nastoupilo do mateřské školky 30 nových dětí. Bylo to pro ně velmi náročné – první odloučení od maminky a tatínka, první vstup do kolektivu, nové prostředí a nový režim a to ranní vstávání a ..... Ale všechno proběhlo úplně perfektně, slziček bylo opravdu málo, děti se do školky těšily a musím pochválit rodiče, že děti velice dobře na vstup do školky připravili a tak začala výborná spolupráce mezi rodiči, učitelkami a dětmi.

Celý kolektiv učitelek se těší na společné akce s rodiči. Na měsíc říjen připravujeme Drakiádu, na které budeme samozřejmě pouštět draky, ale i posezení u táboráku a opékání špekáčků vytvoří pěknou atmosféru k našemu seznámení a popovídání si o dětech, školce a dalších představách a přáních, jak vytvořit pro děti co nejlepší podmínky v kolektivu. V měsíci prosinci bude čertovská besídka, na kterou všechny děti přijdou převlečené za čertíky a čertice a rodičům předvedeme, co všechno dovedeme. Setkání se uskuteční v sokolovně.

Moje motto: Šťastné dítě – spokojený rodič. V tomto duchu bych chtěla vést Mateřskou školu Březno. Ve školce se bude hodně zpívat, tancovat, výtvarničit a vyrábět, budeme si hrát a budeme si povídat, cvičit a běhat venku, chodit na procházky a výlety, ale také připravovat předškoláky na zápis do základní školy a nebudou chybět ani úkoly, aby děti i rodiče věděli, že je se vstupem do základní školy budou čekat povinnosti.

A také se učíme pravidlům společného soužití a pravidlům stolování. V tomto bodě musím napsat, že školní jídelna v čele s vedoucí stravování Petrou Štrauchovou a její kolektiv kuchařek pro nás připravuje velice chutné a zdravé pokrmy a že nám všem opravdu chutná. Děti mají dostatek ovoce a zeleniny ke svačinkám a po obědě zbydou jen vyjedené talíře.

O chod a čistotu školky se starají velice dobře Bohuslava Váchová, Miloslava Drahotová a Pavla Příbylová. Mají nejenom pěkný vztah k čistotě, ale také k dětem, a proto jim vytvářejí ty nejlepší podmínky.

Na úplný závěr bych chtěla poděkovat paní ředitelce Mgr. Daně Rudolfové za vlídné a milé přijetí a těším se na naši spolupráci ve školním roce 2014 – 2015.

Bc. Jitka Müllerová

## *Vitání občánků*

V sobotu 13. září 2014 bylo v místní Základní škole přivítáno pět malých občánků mezi řádné občany městyse. Kulturní program byl obohacen o výstup dětí ze ZŠ, i přes náročnost termínu. Rodiče dětí převzali pamětní knížky, květiny a finanční dary. Svoji přítomnost potvrdili svým podpisem do kroniky.

O tuto akci pečuje Občansko- sociální komise, jejíž členkám takto vyjadřuji veliký dík za jejich dlouholetou činnost a spolupráci nejen při organizaci této akce, ale i v dalších činnostech, jako např. gratulace jubilantům, patronace březenského zpravodaje, apod.

Jmenovitě bych ráda poděkovala paní Věře Horákové, Anně Podobské, Jiřině Chumlenové a Evě Netušilové za spolupráci a činnost za poslední čtyři roky jejich působení.

Za Občansko- sociální komisi městyse Března  
Zdenka Nečesaná, předseda.

## *Baráčníci pro Březno a okolí*

Vlastenecko dobročinná obec Baráčnická pro Březno a okolí.

Z našich akcí vás chceme informovat o těch nejdůležitějších a to bylo zájezd do Vojenského muzea v Lešanech. Velice pěkný zájezd, na zpáteční cestě jsme se ještě zastavili ve skanzenu v Přerově, jenom je škoda, že jsme nevyužili celý autobus, několik míst bylo ještě volných i když jsme tento zájezd dopředu propagovali. Nato jsme udělali zájezd do Prahy do divadla "Studio dva" na hru Helou Dolly, všem se toto divadlo také moc líbilo. Musíme se také zmínit o „Březenských Mažoretkách“. Jejich činnost je obdivuhodná, vystupovali na Valečově, v Bakově na folklorním festivalu, pak v Loučeni a nakonec na charitativní akci na Olšině. Myslím, že perfektně reprezentují náš městys. Podobné akce má i Březenský Divadelní spolek, jejich vystoupení jsou už známa po celém okrese. O tom se můžou přesvědčit všichni, kteří se přijdou podívat na naše veřejné Výroční sezení Březenské Baráčnické obce, které se bude konat 22.11. 2014 v sokolovně ve Březně, začátek ve 14.00 hod. Toto sezení bude vyjímavné tím, že zde oslavíme 85. výročí založení naší Baráčnické obce. Tímto konšelstvem Baráčnické obce zve všechny své členy, přátelé a příznivce. Čeká vás zajímavý program s ukázkami všech spolků, občerstvení a zábava, vše za přispění kapely Standy Lhoty. Všichni jsou srdečně zváni.

Konšelstvo BO

## *Březenská kronika - pokračování*

### **Rok 1933**

Správu obce vykonává obecní zastupitelstvo, které řeší záležitosti týkající se městyse Března a Nové Telibi, ale kromě toho o speciální záležitosti Března se stará osadní zastupitelstvo ve Březně a osadní záležitosti v Nové Telibi má na starosti tamní osadní zastupitelstvo.

Poslední obecní volby byly konány dne 27 září 1931 a za obecního starostu byl zvolen p. Štěpán Verner, rolník ze Března. Katastrální obec je také spravována obecní radou, které má pět členů. Tito členové obecní rady jsou také členy obecního zastupitelstva, které má celkem 15 členů.

V tomto roce se vybírala 350% obecní přírážka. Na schůzi obecního zastupitelstva byla zvláště projednána a usnesena koupě šutrovníku v Čížovkách od mlynáře Jana Jansy. Tato koupě má pro obec značný význam, neboť šutr nutně potřebuje na správu obecních cest. Obecní zastupitelstvo také jednalo o znovuzavedení výročních trhů, ale úřady této snaze kladou četné překážky, takže v dohledné době se zavedením výročních trhů nelze počítati. Také byla sjednána mezi obcí a družstevními podniky v Dražicích dohoda o předání elektrovodné sítě, která byla zařízena v roce 1926. Předání se má uskutečniti 1. ledna 1934.

Obec starala se o chudinské záležitosti a pořídila opisy všech starých listin, nalézajících se v českém zemském archivu a u ministerstva vnitra, jež týkající se městyse Března.

Osadní zastupitelstvo ve Březně bylo ustaveno po volbách, jež konány byly dne 20. ledna 1930. Prvním osadním starostou byl p. Horák Václav, rolník, jež však na svoji funkci resignoval a nynějším osadním starostou je p. Josef Svárovský, kapelník ve Březně. Osadní zastupitelstvo podléhá obecnímu zastupitelstvu, které jeho usnesení schvaluje. Osadní zastupitelstvo v Nové Telibí zvoleno bylo ve volbách, jež se konaly v březnu 1932. Osadním starostou je p. Josef Dlask.

O záležitosti, týkající se obecné školy se stará místní školní rada, která byla v dnešním složení zvolena dne 22. června 1933. Předseda místní školní rady byl zvolen p. Karel Svoboda, železniční zaměstnanec ze Března. Místní školní rada stará se o věcný náklad na školu, jak je vymezeno zákonem. V roce 1932 provedla ze státní subvence v obnosu 15 000 Kč oplocení před školní budovou, úpravu školní zahrady a na školní budovu pořízen nápis: Národní škola. Dnes nová školní budova je ozdobou obce a také chloubou přiškolených obcí. Také prokazuje, že o výchovu dětí náležitě pečují. O lidovou školu hospodářskou ve Březně se stará školní výbor, v němž jsou zástupci přiškolených 11 obcí. Předsedou školního výboru je p. Václav Novotný z Dolánky a správcem školy je p. Jan Baudyš. Na obecné škole ve školním roce 1932/33 se vyučovalo v pěti třídách, ale začátkem škol. roku pobočka byla zrušena.

Obyvatelstvo je většinou vyznání římsko-katolického, malý zlomek občanstva je vyznání československého a bez vyznání. Trvalé bydliště v obci má kněz církve římskokatolické, již náleží fara, kostel sv. Václava a hřbitov. Církevním majetkem je také starobylá zvonice, kde jsou umístěny zvony a kde bydlí kostelník. V roce 1932 zdejší kostel byl značným nákladem renovován. Opravena byla střecha, kostel vymalován, pořízena nová okna a zařízena byla elektrika. Také byla provedena vnější úprava. Tato celková a velmi důkladná oprava si vyžádala nákladu asi cca 90 000 Kč. Také věž byla opravena. Náklad na obnovu kostela byl uhrazen většinou ze sbírek občanstva z místa i z okolních, přifařených obcí. Věž byla opravena nákladem panství, jehož majitelé jsou patrony církevního majetku. Opravou kostela bylo nadále zachováno cenné barokní dílo. Renovace kostela se stala za řízení nynějšího děkana p. Matěje Tomana.

V roce 1887 v domě pana Štěpána Masopusta umístěn byl poštovní úřad, jež roku 1900 přesídlil do domu pana vrchního strážmistra Jindřicha Titlbacha. Od 1. 12. 1928 umístěn je trvale v bývalé obecné škole, kde provedena byla státem adaptace v obnosu 74 000 Kč, neboť obec tuto budovu darovala státu.

V budově bývalé školy je umístěna také četnická stanice, jež byla zřízena ve Březně od 1. listopadu 1877. Prvním strážmistrem byl pan Nehyba, jenž působil ve Březně do 13. listopadu 1890.

Pro městys Březno a okolí je ustanoven státní obvodní lékař. Obecní zastupitelstvo již ve schůzi dne 26. dubna 1890 jednalo o obsazení místa obvodního lékaře a pro tento účel věnovalo do konkurzního řízení obnos 500 zlatých. Prvním obvodním lékařem byl pan MUDr. Julius Zeilman, jenž kromě svého lékařského působení se snažil o povznesení městečka. Zasedal v obecním zastupitelstvu, byl zakládajícím členem tělocvičné jednoty Sokol, Spořitelního a záložního spolku ve Březně a všestranně spolupůsobil při všech příležitostech, aby obec byla na výši doby.

Dopravu obstarává místní lokální dráha Mělník – Stará Paka. Nedaleko Března byla postavena stanice Březno-Židněves, kde je také staniční úřad. O zřízení dráhy se usilovalo nejméně čtvrtstoletí před postavením, neboť obecní zastupitelstvo ve Březně již ve schůzi dne 13. října 1889 se zavázalo přípravnému družstvu platiti roční příspěvek na předběžné práce 50 zlatých.

Provoz na dráze byl zahájen 27. listopadu 1905 slavností za účasti hasičů, spolků, družiček, duchovenstva, poslance Jindřicha Maštálky, jenž svým vlivem se nejvíce zasloužil o vybudování dráhy, okresní starosta Havlík a za správu provozu pan Mandl. Prvním přednostou na stanici byl pan Urbanec Josef.

Budova stanice má dva pokoje, kuchyň, kancelář, čekárnu a skladiště. Na stanici jsou položeny troje koleje a jedna kusá vlečka cukrovarnická, jež vede ke složišti řepy, pět výhybek – jedna má cena 68 000 Kč, celkem 340 000 Kč, takže celá stanice má cenu asi 1 mil. Kč.

Zbyněk Valenta - místostarosta

## *Březenský krtek*

### **O sakrálních památkách, jejich rozdělení a architektonickém významu.**

#### **IV.**

#### **MARTYRION, MARTYRIUM**

1. původně centrální chrám (doplněný bazilikou) Božího hrobu v Jeruzalémě, postavený na místě, kde bylo pohřbeno Kristovo tělo.

2. odvozeně hrob mučedníka, nad nímž bývá vztyčen oltář.

3. raně křesťanská svatyně zbudovaná na místě smrti nebo nad ostatky mučedníka. Většinou je to centrální stavba, někdy kombinovaná s bazilikou. Martyria se stavěla v 4. – 6. stol. zejména v Sýrii, Arménii, Palestině a v Itálii. Někdy bylo martyrium umístěno v apsidě podélného chrámu, která mohla mít podobu trichoré (např. v Korintu, ale zvláště v Arménii).

Střední prostor martyria někdy nebyl zastřešen (zůstal zde volný okulus). Stavěla se též klenutá patrová martyria, přičemž místnost v patře se užívala jako shromaždiště a přízemí

(otevřené do patra okulem) jako hrobka (confesio). Některá martyria měla podobu rozlehlého půlkruhového výklenku (exedry; např. v Saloně v Dalmácii), jindy stála na půdorysu kříže, jehož jednotlivá ramena byla členěna obvyklým bazilikálním způsobem (Arménie). Později byl umožněn věřícím přístup k hrobu mučedníka polokruhovou podzemní chodbou, zárodkem pozdější krypty. – Z řeckého martyr svědek (mučedník).

## VELKOMORAVSKÉ KOSTELY

Lze sledovat vývoj tří dispozičních typů chrámů: prvním typem bylo krátké jednolodí s půlkruhovou apsidou (2. polovina 9. stol.). Sedm kostelů s půlkruhovou apsidou, dochovaných v základech (např. ve Starém městě u Uherského Hradiště a v Mikulčicích), bylo stavěno na základě zvláštního modulového schématu. Základem modulu je vnitřní průměr apsidy (obvykle 354 cm - dvojnásobek lidské postavy) a další rozměry (délka a šířka lodi) jsou násobkem tohoto modulu. Vzhledem k tomu, že modul s největší pravděpodobností určoval i výškové rozložení stavby, lze velkomoravské kostely s poměrně velkou pravděpodobností rekonstruovat. Druhým typem bylo krátké nebo o předsíň (nartex) prodloužené jednolodí s pravoúhlým presbyteriem (např. Modrá u Velehradu, Mikulčice, Sady u Uherského Hradiště). Zejména u kostela v Modré u Velehradu lze předpokládat, že se jedná o doklad činnosti iroskotské misie v rané fázi existence Velké Moravy. Celkem byly nalezeny základy pěti kostelů tohoto typu. Třetím typem velkomoravské chrámové architektury byla kruhová centrála (rotunda). Byly nalezeny základy čtyř rotund. Rotunda v Mikulčicích a rotunda ve Starém Městě má dvě velké podkovovité apsidy. Čtyřkonchální rotunda (vnější obvod kruhový) v Mikulčicích byla pravděpodobně baptisteriem. Výjimečnou stavbou je trojlodní bazilika helénistického typu, zachovaná v základech v Mikulčicích. Výjimečným příkladem složitého kostela je srostlice tří sakrálních staveb v Sadech u Starého Města u Uherského Hradiště. Dva prostory mají půlkruhovou apsidu a jeden má apsidu pravoúhlou (tato apside je na východní straně, takže tento prostor byl patrně hlavní).

K dalšímu, zajímavému putování zve Váš krteček.

### *Historické okénko Března*

Dnes se dále detailně podíváme do dochovaných spisů, které jsou důležitou informací o tom, jak březenský zámek vzkvétal v době své největší slávy.

Nový držitel březenského panství, Vincenc Karel z Kounic upravoval březenský zámek, který sloužil jako vedlejší sídlo hraběcí rodiny, která zde trávila hlavně podzimní měsíce. Ilustruje to například hraběcí instrukce březenskému hospodářskému úřadu, datovaná 15.10.1824 na Novém Zámku, v níž Vincenc Karel ohlásil příjezd hraběcí rodiny na čtyři dny a nařídil rezervovat 1. patro zámku pro sebe, manželku a své dvě dcerky, zatímco 2. patro mělo být rozděleno následovně: první tři pokoje, jako obvykle jeho synům a jejich hofmistři, vedlejší pokoj sekretáři, větší pokoj Dr. Pinkasovi, další p. Štikovi, rohový pokoj ja-

kési hraběnce (jméno nebylo identifikováno) a její komorné, konečně dva poslední, pánům Isogovi a Plotnerovi. Ve dvou malých pokojích nad místnostmi hraběnky a dcerek měli bydlet inspektor Neubauer a justiciár Güttlich. Hrabě rovněž poručil vybavit pokoje manželky a dcer dobrými kamny, aby byly dobře vytopitelné.

Ze stavebních prací prováděných za Vincence Karla na březenském zámku jmenujme v roce 1821 realizovanou opravu rákosových stropů a přeložení nových střešních a vazebných trámů. Rozpočet a plán nesou datum 10. března, zatímco vyúčtování, předposlední den prosince téhož roku. Souběžně byly opraveny stropy v pokojích 1-17, malých schodech na hlavním schodišti o celkové ploše přes 250 sáhů a celkovým nákladem 300 zlatých, současně byla pokrývačsky vyspravena prejzová střecha s háky za 592 zl., tesařské práce činily 862 zl., celkové náklady 2042 zl. Z nařízení samotného hraběte byly nadto v některých pokojích sneseny staré malby a vybíleny stěny.

Z podzimu 1822 pocházejí pak celkem tři rozpočty o různé výši nákladů (od 1570 zl. po 3399 zl.), šlo tedy o konkurs na prohloubení oken 2. patra březenského zámku, při čemž mělo být u 40ti čtyřkřídlych oken zhotoveny nové rámy, nové dvoukřídle žaluzie, nově natřeny, zaskleny, vybaveny novými zámky a kováním. Není ovšem známo, který z rozpočtů byl nakonec přijat a zda renovace oken byla vůbec realizována. S určitostí nebyl uskutečňován další zamýšlený stavební projekt, totiž přístavba nového 2. patra nad dosud jednopatrovou vrátnicí s vjezdem, umístěnou mezi jižním křídlem zámku a úředním domem. Rozpočet na 5467 zl. s plánem pocházejí dokonce již z ledna 1821, podle tužkou napsaného letopočtu na kraji lze usuzovat, že se o věci jednalo ještě v roce 1825, ale ze stavby nakonec sešlo, neboť vrátnice dodnes zůstala jednopatrová.

Na podzim hrabě nařídil nově vydlážit zámecký dvůr a konečně v roce 1828 přistoupila hospodářská správa velkostatku k nahrazení stávajících prejzových střech taškami, což bylo postupně realizováno u majerhofu, stájí, kostelní oratoře, sladovny, pivovaru. Rozpočet na pokrytí samotného zámku v Březně je z dubna 1828 a je na 2820 zl., z čehož pokrývačské práce stály 488 zl., pokrývačský materiál (65000 tašek, 64 str. pražského vápna) 1731 zl. Tesařská práce 95 zl., tesařský materiál 211 zlatých, klempířské práce 24 zl., dovoz materiálu 269 zl. Práce na taškové střeše pokračovaly i v následujícím roce, neboť rozpočet na práce provedené do konce července zněl na celkovou částku 1364 zl., když použito bylo 36800 tašek a 13 strychů vápna.

Pokračování o dalších majitelích panství příště!

Zdeňka Nečesaná

*Pozvánka*

## HRAD VALDŠTEJN.

**Valdštejn** (Waldenstein) je zřícenina v okrese Semily blízko Turnova, v oblasti Českého ráje. Rodový hrad pánů z Valdštejna pochází z druhé poloviny 13. století. Je jedním z nej-

starších hradů v tomto kraji. Nyní je Valdštejn v držení města Turnova. Hrad postavila jedna z větví rodu Markvarticů asi v letech 1260 až 1280. Byl to zřejmě Jaroslav z Hrušnice či jeho syn Zdeněk a Valdštejn se pak stal jejich rodovým sídlem, podle něhož oni i jejich potomci používali predikát *páni z Valdštejna*. Jsou označováni jako Valdštejnové. Jaroslav z Hrušnice (Hrušnice byla tvrz u Turnova) zprvu používal jméno Jaroslav z Lemberka, protože byl příslušníkem rodiny Lemberků, třetím synem Havla z Lemberka. Havel z Lemberka pocházel z rodu Markvarticů, který získal v severních Čechách rozsáhlá území za pomoc Přemyslovcům. Matkou Jaroslava byla Zdislava z Lemberka, svatořečená v roce 1195. Valdštejnové zde zůstali 100 let. Je např. znám Zdeněk z Valdštejna, dvořan krále Jana Lucemburského, Hynek z Valdštejna, který se roku 1336 zúčastnil vojenské výpravy českého krále do Litvy, a Jan z Valdštejna, jenž půjčil 1500 kop grošů markraběti Karlovi, pozdějšímu králi Karlovi IV. Koncem 14. století sídlo získal rod Vartenberků, který patřil rovněž k rodu Markvarticů. S Jindřichem z Vartenberka se rozhodl vyřídít své účty husitský vojevůdce Jan Žižka z Trocnova, který na jaře 1424 přitáhl s vojskem k Turnovu, dobyl jej, vyvrátil tamní klášter a dobyl i Valdštejn. Pak jej svěřil panu z Valečova, svému příteli, který zde roku 1427 uvěznil na rok prince Zikmunda Korybutoviče, kandidáta českého trůnu. V roce 1431 byl na hradu další přívrženec husitů Rameš Rozvoda ze Stakor (pak z Hrádku). V letech 1438–1439 se hradu (i nedalekého sídla Kavčiny) zmocnily tlupy loupežníků a proto je oba v roce 1440 dobyla zemská hotovost. Strídání majitelů pokračovalo. Žili zde Šofové z Helfenburka a od roku 1514 Smiřičtí ze Smiřic. Kolem roku 1550 hrad při požáru lehl popelem.

Na sklonku 17. století se v zřícenině usadil poustevník Václav Holan Rovenský a začali sem docházet různí poutníci. Majitelé zdejšího panství Valdštejnové (vlastníci z let 1620–1821) a po nich i Aehrenthalové (1821–1945) ze zřícenin vybudovali romantické poutní místo. V roce 1713 vznikly kamenné schody, 1722 byla na prvním nádvoří vybudována kaple sv. Jana Nepomuckého a brzy poté i řada soch, roku 1817 pak vznikla kaplička sv. Jana Křtitele. Roku 1836 byla postavena vstupní brána za kamenným mostem, osazeným řadou soch. Restauraci na hradě měla v nájmu rodina Čihulkova od roku 1923 do roku 1949. Poté byla zařazena do sokolského družstva Vzlet. Od druhé světové války centrum pro horolezce. Zřícenina je přístupná pěšky po zelené a červené turistické značce, nejbližší parkoviště pro auta je asi 1 km daleko. Od Turnova, v jehož katastrálním území Mašov u Turnova se hrad nachází, je místo vzdálené 3 km jv. směrem. Prohlídky jsou možné v sezónních měsících, platí se vstupné. Samotná zřícenina je ve výši 389 m n. m., převýšení činí 90 metrů. V jihovýchodním sousedství hradu se prostírá přírodní rezervace Hruboskalsko.

Zdeňka Nečesaná

Hruboskalsko je dozajista jednou z turisticky nejpoblábnějších oblastí Českého ráje, přispívá k tomu kromě spousty přírodních krás a zajímavostí i spousta zajímavých hradů a zámků. Jedním z nejstarších je právě hrad Valdštejn vystavěný vysoko nad údolím na třech pískovcových monoblocích. Jeho dominantu můžeme spatřit, pokud projíždíme vlakem či autobusem z Turnova do Jičína - tyčí se viditelně na skále vysoko nad údolím a určitě se tento nejstarší hrad Českého ráje vyplatí navštívit. Stavitel vybral místo opravdu mistrně a využil třech přirozeně nepřístupných skal, ze severovýchodu padajících hluboko do údolí. Díky mohutným balvanům skal, na kterých je hrad postaven, získal i své jméno - Waldenstein (Lesní kámen) zkráceně Waldstein. Na první (nejsevernější) skále stával přední hrad, tedy jakési



předhradí, na který bylo možné přistoupit přes poměrně hluboký příkop po mostě, na druhé skále stával prostřední hrad a na posledním níže položeném skalním bloku byl vystavěn palác a velká věž. Z tohoto původního hradu se toho do dnešních dnů bohužel moc nezachovalo, jde především o zachovalé fragmenty zdí, ve skále tesané sklepy či kapsy pro trámy původních dřevěných budov. Nejzachovalejší části zbyly ze zadního hradu, kde se nacházejí sklepy, původní gotická zeď a na východě zbytky hradeb se střílnami ve tvaru šípu. Ostatní stavby pochází vesměs z doby romantické přestavby z 19. století. Hrad samotný měl poměrně dobrou ochranu, od severu a východu byl díky skalním stěnám vlastně nedobytný a obránci měli tímto směrem velký výhled do kraje, ze západní strany pak ukryval hrad lesní porost a změti pískovcových skalisek. Přesto pro upevnění obrany byly na této straně postaveny dvě předsunuté pevnosti. Na západním výběžku hruboskalska vzdušnou čarou asi 2,5 km vzdálený hrad Kozlov (Chlum) a na jihu malá skalní pevnůstka zvaná Kavčiny, od hradu vzdálená asi 500 metrů.

Valdštejn je pro svoji malebnou polohu v pískovcových skalách se stal také druhou nejstarší zpřístupněnou památkou v Čechách. Dnes je oblíbeným výletním místem v Českém ráji a také třetí nejnavštěvovanější památkou Libereckého kraje.

Složitý hradní komplex hradu Valdštejna byl po statletí budován na rozeklaných skalách. Gotické zdivo, skalní sklepení, stavby a umělecká díla doby baroka, klasicismus a romantické úpravy spojují středověk s 19. stoletím.

Na hradu Valdštejně vás čekají mnohá překvapení. Provázet vás bude středověký rytíř, zbožný poustevník či slečna v šatech z doby Boženy Němcové. Nově se můžete také stát účastníky tajemné noční prohlídky, prožít netopýří noc nebo se seznámit se samotným vévodou Albrechtem z Valdštejna. Čekají vás celodenní šermířská vystoupení, programy pro děti, koncerty, divadelní představení a mnoho dalších akcí. Děti se u nás mohou vyfotografovat v kostýmu princezny nebo panoše, a na fotografování si půjčit zbraně z rytířovy středověké zbrojnice.

Volná prohlídka umožňuje návštěvníkům věnovat se hradu podle svého zájmu, mohou si kdekoliv posedět, pobýt v hradu jak dlouho sami chtějí. Pro zájemce je připraven poutavý výklad z historie, který probíhá ve Slavnostním sálu. Skupiny a výpravy rádi provázíme celým hradem. Výklad pro děti je vždy přizpůsoben jejich věku. Individuálně se věnujeme zejména hendikepovaným návštěvníkům, kteří nemohou absolvovat celý prohlídkový okruh. Ve sklepení pod prvním dvorem je nyní hradní archeologie a v hlubokém sklepě vytesaném ve skále je umístěna expozice "Chvála pískovce", věnovaná tomuto fenoménu Českého ráje. Velkou zajímavostí je i výstava modelů památek v biliárním sálu. Návštěvníci si mohou podrobně prohlédnout modely např. Humprechtu, Kosti, Trosek, Hrubé Skály, Sychrova, Valečova, Hrubého Rohozce, Frýdštejna a dalších. Mohou se tak inspirovat k návštěvě zajímavých hradů a zámků Českého ráje.

Již vstupní most zaujme návštěvníky galerií barokních soch českých patronů. Na prvním nádvoří nahlédneme do malé kaple s obrazem, údajnou podobou Karla Hynka Máchy. Překvapením je krásný Slavnostní sál a salonek klasicistního domu s portrétní galerií posledních majitelů Lexů z Aehrenthalu. Zajímavostí je i hladomorna. Prohlédnout si můžete také kostel sv. Jana Nepomuckého, který je od 18. století novou dominantou hradu. Spojovací schodiště a terasa, která patří k nejlepším projevům raného romantismu, vás dovedou do nejstarší části hradu. Ale ještě předtím sejděte do biliárního sálu, kde je výstava modelů památek.

Přístupná jsou i skalním sklepení na třetím skalním bloku, která byla součástí systému obrany tzv. "mordovací soutěsky". Komplex zadního hradu vytváří zajímavý labyrint. Při úpravách v 19. století byla na konci hradu vybudována vyhlídka na Trosky a Skalní město. Návštěvníky zaujme také prohlídka romantického paláce, jehož podstatnou částí je starobylý středověký palác pánů z Valdštejna.

Valdštejn je branou do blízkého skalního města. Nachází se v CHKO Český ráj, v evropském geoparku, na okraji přírodní rezervace Hruboskalsko. Celé okolí je protkáno sítí turistických cest a cyklostezek. Znamé jsou vyhlídky do Skalního města na "Zlaté stezce", Kopicův statek s galerií lidových plastik, lesní arboretum. V blízkosti hradu se nachází naučná stezka. Především ale celé okolí představuje nádherný lesní komplex, v kterém se nachází čtyři sta pískovcových skalních věží. Návštěva hradu Valdštejna s vycházkou do blízkého okolí, to je tip na báječný výlet.

Zbyněk Valenta

*Březenský zpravodaj: periodický tisk vydávaný 4x ročně v počtu 100 výtisků, cena: 18 Kč  
číslo výtisku 3, ročník 13, datum vydání 30. 10. 2014, místo vydání Březno  
registrováno pod rejstříkem: MK ČR E 10410  
vydavatel: Úřad městyse Březno, 294 06 Březno 13, IČO: 00237574  
kontakt: telefon: 326399180, fax: 326399180, e-mail: [brezno@seznam.cz](mailto:brezno@seznam.cz), [www.brezno.cz](http://www.brezno.cz)  
příspěvky do zpravodaje: [zpravodaj.brezno@seznam.cz](mailto:zpravodaj.brezno@seznam.cz)  
redakční rada: komise pro občanské a sociální záležitosti  
příprava: Zbyněk Valenta*